

حمایت از اسرائیل
زحمت کمتری دارد

یک نماینده ارشد دموکرات در کنگره آمریکا اخیراً گفته است، حمایت از سیاست دولت اسرائیل که در بسیاری موارد به ضرر فلسطینیان می‌شود، آسان‌تر است، چون لیبیست‌های حامی اسرائیل، حضور نسبتاً مؤثرتری در کپیتول هیل دارند. جیم هایمز، عضو کمیته اطلاعات مجلس نمایندگان اخیراً در دیداری با مردم حوزه انتخابیه‌اش گفته است: «فلسطینی‌ها ادعاهای بسیار مشروعی دارند» و «در معرض بی‌عدالتی بی‌حماه» قرار گرفته‌اند. وی اما افزود، گروه‌های حامی اسرائیل، شامل جی استریت و آیک، کاری می‌کنند که بسیاری از اعضای کنگره، به صورت واکنشی طرفدار اسرائیل باشند، صرفاً به این خاطر که این موضع «مسیری است با کمترین مقاومت در مقابلش».

نظرسنجی هانشان می‌دهند، آمریکایی‌ها خود را حامی اسرائیل حساب می‌کنند، اما وقتی پای نحوه حملات اسرائیل علیه حماس در غزه در میان است، حمایت‌شان کاملاً قیدی و شرط نیست. نظرسنجی اخیر نشان داد، ۶۱ درصد حامی آتش‌بس در غزه هستند، با این حال، تنها ۱۴ درصد از اعضای مجلس نمایندگان، علناً از آتش‌بس حمایت کرده‌اند. منتقدان به RS می‌گویند، گروه‌های حامی اسرائیل، کمک‌های مالی بسیاری به کارزارهای انتخاباتی می‌کنند، دیدارهای مکرری با نمایندگان کنگره دارند و به آن‌ها فشار می‌آورند تا از کارهای دولت اسرائیل حمایت کنند. هایمز در این جلسه که فایل صوتی آن به دست RS رسیده، گفت: «آیک که گروه راست‌گرای حامی اسرائیل است و جی استریت که گروه چپ‌گرای حامی اسرائیل است، سالی ۸ تا ۱۶ بار به دفتر من می‌آیند. من هیچ وقت، حتی یک بار در این ۱۵ سالی که در این کار بوده‌ام، مراجعاتی از یک گروه حامی فلسطین نداشته‌ام. از کسی انتقاد نمی‌کنم. صرفاً دارم حقایق را توضیح می‌دهم.» او با اشاره به مشروعی ادعاهای فلسطینیان گفت: «کسی نیست که داستان آن‌ها را بگوید. هایمز افزود: «آیک ۶۰ سال است که دارد این کار را می‌کند».

لارا فریدمن، رئیس بنیاد صلح خاورمیانه درباره اظهارات هایمز گفته است: «کنجاکوم بدنام منظور از این عبارت چیست که «مسیری که کمترین مقاومت را دارد»؟ آیا منظورش این است که «این مسیری است که از لحاظ حمایت در کارزار برای من پاداش به همراه دارد» یا از طرف دیگر «از این مسیر، من از پیامدهای منفی، مثل اینکه کسی حمایتی گسترده از رقیب من در انتخابات مقدماتی کند، اجتناب می‌کنم.» کمک‌های مالی حامیان اسرائیل در سال گذشته، بیشترین میزان در سالی گذشته بوده است. سال آینده هم انتظار می‌رود گروه‌های منصوب به آیک، ۱۰۰ میلیون دلار در انتخابات مقدماتی دموکرات‌ها خرج کنند تا نمایندگان دموکراتی را که به اندازه کافی از اسرائیل حمایت نمی‌کنند یا بیش از حد درباره حقوق فلسطینیان حرف می‌زنند، کنار بزنند. تأثیر این هزینه‌کردن در کارزارها، بین اهالی کنگره معروف است. برایان برد، نماینده دموکرات سابق کنگره در سال ۲۰۱۴ به نیویورک گفته بود: «هر نماینده‌ای در کنگره می‌داند که آیک ارتباط غیرمستقیمی با حجم گسترده حمایت مالی دارد، اگر با آن‌ها باشید و حجم گسترده حمایت مالی از رقیبتان؛ اگر با آن‌ها نباشید. وقتی رأی‌های کلیدی داده می‌شوند، مسئله نگران‌کننده این است که بسیاری اوقات، سوال در صحن مجلس این نیست که «کار درست برای ایالات متحده آمریکا چیست؟» بلکه این است که «آیک چه نمره‌ای در این باره می‌دهد؟»

در حالی که بیش از دو ماه از حملات گذشته، اعضای کنگره دارند بیشتر و بیشتر درباره بمباران اسرائیل در غزه ابراز نگرانی می‌کنند و رئیس جمهور بایدن گفته است، کارزار بمباران اسرائیل، بدون تمایز بین اهداف است. این گونه مواضع، اکنون، نسبت به دو هفته پیش، یعنی زمانی که هایمز در این جلسه این مواضع را داشته، قابل قبول‌تر شده‌اند. فریدمن اعتبار این تغییر را لاقلاً تا حدی به تعامل فزاینده رأی‌دهندگان دغدغه‌مند نسبت به آمار مرگ‌ومیر بالای غیرنظامیان در غزه می‌دهد: «تعامل رأی‌دهندگان اهمیت دارد، به خصوص از زمانی که این جنگ در غزه شروع شده است. اعضای کنگره حالا دارند درباره آتش‌بس حرف می‌زنند و چیزهای دیگری که در چند هفته اول درباره‌شان نمی‌شنیدیم. حالا دارند کمی همدلی و دغدغه بیشتر نسبت به آنچه در غزه دارد رخ می‌دهد، نشان می‌دهند.»

وضعیت دشوار مصر در سال ۲۰۲۴

مریت مبروک / مدیر برنامه مصر

پیش‌بینی آینده در بهترین حالت غیر قابل اعتماد و در بدترین حالت همراه‌کننده است. در مورد مصر، هر امیدی برای پیش‌بینی دقیق وضعیت این کشور در یک سال آینده، درست از روزی که روسیه دوباره به اوکراین حمله کرد، از بین رفت. در آن زمان، اقتصاد مصر به تدریج تحت فشار قرار گرفت اگر چه جنگ به ظاهر از مصر دور بود، اما نقص‌های جدی در اقتصاد این کشور که بیشتر به واسطه پس‌لرزه‌های همه‌گیری کووید-۱۹ ایجاد شده بود را آشکار کرد. مصر بزرگترین واردکننده غلات جهان است و ۸۰ درصد نیازش به غلات را از روسیه و اوکراین وارد می‌کند. این جنگ عرضه غلات به مصر را مختل کرد و قیمت غلات را به میزان ۳۳/۱ درصد افزایش داده و تقریباً ۲ میلیارد دلار به بودجه ۳/۲ میلیارد دلاری بارانه غلات مصر اضافه کرد و قاهره را مجبور کرد تا از ذخایر ارز خارجی خود بیشتر استفاده کند تا این کسری را جبران کند. جنگ روسیه و اوکراین اتکالی مصر به سرمایه‌های آمریکا و این کشور به سرعت به سراغ بازارهای امن‌تر و توسعه‌یافته‌تر حرکت کرد. وام ۳ میلیارد دلاری صندوق بین‌المللی پول که چهارمین وامی است که در شش سال گذشته به مصر داده می‌شود، اثر پنی سیلین‌وار مورد انتظار را نداشته است. دلیل اصلی این است که این وام مشروط به شناور شدن نرخ ارز و کاهش شدید نقش دولت در اقتصاد مصر بوده است. پس از چندین کاهش شدید ارزش پول ملی، پوند مصر دیگر نمی‌تواند بیش از این کاهش داشته باشد. تورم مصر در سپتامبر سال ۲۰۲۳ به بالاترین حد خود یعنی ۳۸ درصد رسید و بار بزرگی را بر دوش جمعیتی که تقریباً ۳۰ درصدش زیر خط فقر زندگی می‌کنند، گذاشت. افزایش محدودیت‌های دسترسی به ارز منجر به احتکار و ایجاد یک سیستم مبادله دلاری موزی و غیررسمی در این کشور شد. مصر مجبور است برای افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، سخت تلاش کند. به احتمال زیاد اوضاع مصر، قبل از اینکه بهتر شود، بدتر خواهد شد و بعید است تا قبل از سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۴ بهبود یابد. به گفته صندوق بین‌المللی پول، نسبت بدهی ناخالص به تولید ناخالص داخلی مصر در حال حاضر بالاترین میزان در میان اقتصادهای نوظهور جهان است.

مصر که روابط خوبی با اسرائیل دارد، اوضاع در مرزهای خود را با وحشت زیر نظر دارد. برخلاف گزارش‌های بی‌شمار، گزافه‌گری مرزی رفح در سمت مصر بسته نشده است. با این حال، اسرائیل چندین بار آن را از سمت خود بمباران کرده و عبور کامیون‌های کمک‌رسانی را تقریباً غیرممکن کرده است. اگر چه از سال ۲۰۰۶، مصر در مواقعی به‌طور مؤثر در محاصره مردم غزه با اسرائیل مشارکت کرده اما در جریان درگیری اخیر، بی‌وقفه برای ارسال کمک‌های بشردوستانه به غزه تلاش کرده است اما اسرائیل مانع از ارسال این کمک‌ها می‌شود.

مصر این تلاش‌ها را صرفاً با هدف نوع‌دوستی انجام نمی‌دهد. حمایت عمومی از فلسطینی‌ها در مصر بسیار زیاد است و این شور و شوق، همراه با وخامت اوضاع اقتصادی در یک سال گذشته، یک وضعیت امنیتی بسیار ناپایدار ایجاد کرده است. مصر همچنین مراقب تعداد فلسطینی‌هایی است که هر چه بیشتر به مرزهایش نزدیک می‌شوند. اسرائیل، در اوایل درگیری، تمایل دیرینه خود را برای سوق دادن فلسطینی‌ها به مصر ابراز کرده بود و از چندین کشور غربی به‌عنوان ابزاری برای قانع کردن دولت مصر استفاده می‌کرد و با هدف انگیزه دادن به مصری‌ها برای پذیرش فلسطینی‌ها، وعده کاهش بدهی‌های مصر را مطرح می‌کرد اما مصر، همراه با هر کشور عربی دیگر، با قاطعیت با جابه‌جایی اجباری فلسطینی‌ها مخالفت کرده است. با این وجود، اگر پناهجویان به دلیل ترس، گرسنگی و ناامیدی، از مرز عبور کنند، مصر که در حال حاضر ميزبان بیش از ۹/۵ میلیون پناهنده از چندین کشور همسایه است، به دلایل بشردوستانه‌ای جز پذیرش آنها نخواهد داشت. جدا از فشار مالی، یک خطر امنیتی بسیار واقعی از جانب افراط‌گرایان نیز وجود دارد و ممکن است مقاومت مسلحانه در برابر اسرائیل به‌مصر منتقل شود.

سال سخت روابط آمریکا و قطر

فرانس مک‌سدا / مدیر توسعه راهبردی

حمله شش‌گانه حماس به اسرائیل در ۷ اکتبر، ضربه بدی به وجهه و جایگاه قطر در غرب، به‌ویژه در میان بسیاری از آمریکایی‌ها وارد کرد و روابط جنجالی این کشور عربی حاشیه خلیج فارس با این گروه مبارز فلسطینی را برجسته کرد. با این حال، نگرانی فزاینده در مورد رابطه قطر با بازنگران ضدآمریکایی در خاورمیانه احتمالاً نقش حیاتی این کشور در میانجیگری برای آزادی گروگان‌های اسرائیلی و کاهش تنش‌های منطقه‌ای کاهش خواهد یافت. این شکافت بین برداشت افکار عمومی آمریکا از قطر در مقابل نقش کلیدی منطقه‌ای این کشور و نحوه حرکت قطر بین این خطوط، جایگاه این کشور را به‌عنوان مهم‌ترین متحد استراتژیک آمریکا در سال ۲۰۲۴ تعیین خواهد کرد. قطر به احتمال زیاد مجبور خواهد شد تا پیش از انتخابات ریاست جمهوری و کنگره آمریکا در ماه نوامبر، با طیف گسترده‌ای از انتقادات مقابله کند، زیرا سیاستمداران آمریکایی برای جلب رضایت حامیان مالی با نفوذ خود و رای‌دهندگان تحت فشار قرار می‌گیرند. روابط آمریکا و قطر زیر ذره‌بین قرار خواهد گرفت و احتمالاً چالش‌های متعددی مواجه خواهد شد؛ از جمله امکان برگزاری جلساتی در کنگره و درخواست‌های مجدد برای بازنگری در ارائه تضمین‌های امنیتی ایالات متحده برای این کشور کوچک اما فوق‌العاده ثروتمند. می‌توان انتظار داشت که برخی از سیاست‌گذاران آمریکایی و کارشناسان طرفدار اسرائیل را دیگر نیاز پناگان به حفظ پایگاه منطقه‌ای و بزرگترین پایگاه خود در خاورمیانه در قطر را زیر سوال ببرند. برخی از رقبای عربی قطر در

خلیج فارس ممکن است سعی کنند از این فرصت استفاده کرده و بی‌سروصدا پیشنهاد پایگاه جایگزین نظامی آمریکا را همراه با مشوق‌های مالی و لیجستیک ارائه دهند. به‌ویژه جمهوری خواهان، همراه با برخی از دموکرات‌های شدیداً طرفدار اسرائیل، ممکن است درخواست‌های خود را برای بازنگری در وضعیت قطر به‌عنوان متحد اصلی غیرناتو آمریکا و همچنین بازنگری توافق تجارت آزاد این کشور با ایالات متحده را بار دیگر مطرح کنند. با این حال، قطر این فرصت را خواهد داشت که با نشان دادن ارزش خود برای آمریکا، از روابط ویژه خود با ایالات متحده به‌عنوان یک شریک منطقه‌ای دفاع کند؛ به‌ویژه در شرایطی که دولت آمریکا به دنبال راه‌های دیپلماتیک برای پایان دادن به جنگ در غزه است. در ماه‌های آینده، خستگی و دلزدگی از جنگ، در اسرائیل و منطقه به‌ناچار آغاز خواهد شد و به‌طور فرصتی می‌دهد تا از منابع مالی گسترده و روابط متنوع خود - از جمله با ایران، حماس و حزب‌الله - در ابتدا به نفع مهار جنگ استفاده کند و سپس نتیجه‌ای را برای مذاکره و پایان جنگ، تضمین کند. سال پیش رو احتمالاً همچنان برای روابط حیاتی قطر و آمریکا، به‌ویژه از نظر برداشت افکار عمومی، دشوار خواهد بود، اما به‌رغم چالش‌های کوتاه‌مدت، قطر همچنان با اهداف بلندمدت آمریکا، یعنی تنش‌زدایی در منطقه، همسو است. ثبات در خاورمیانه به نفع استقرار منابع بیشتر ایالات متحده در منطقه و توجه به تهدیدهای رو به رشد ناشی از چین و روسیه است. عملگرایی در واشنگتن و دوحه قادر به تثبیت، حفظ و حتی تعمیق این رابطه مهم هستند؛ به‌ویژه هنگامی که انتخابات ایالات متحده به پایان می‌رسد.

تأثیرات اختلافات سیاسی و منطقه‌ای بر عراق

راندا اسلیم / مدیر برنامه حل تعارض‌ها و گفت‌وگوهای Track II

تا زمانی که جنگ اسرائیل علیه غزه تا سال ۲۰۲۴ ادامه داشته باشد، شبه‌نظامیان عراقی مورد حمایت ایران به کارزار هدف قرار دادن منافع ایالات متحده در عراق و سوریه ادامه خواهند داد. این شبه‌نظامیان اخیراً خواستار خروج ارتش ایالات متحده از عراق شده و متعهد شده‌اند که تا رسیدن به هدف‌شان، به هدف قرار دادن تأسیسات نظامی ایالات متحده ادامه دهند. واکنش آمریکا به این حملات تاکنون باعث کشته شدن تعداد کمی از شبه‌نظامیان شده است اما اگر حملات آتی آمریکا به این شبه‌نظامیان منجر به تلفات بالای عراقی‌ها شود، فشار بر دولت بغداد برای فرارخون خروج نیروهای آمریکایی از عراق افزایش می‌یابد و همزمان وضعیت حضور نظامی آمریکا در شمال شرق سوریه را به خطر می‌اندازد. دولت السودانی، نخست‌وزیر عراق، احتمالاً تا انتخابات پارلمانی بعدی که در سال ۲۰۲۵ برگزار می‌شود، در قدرت باقی خواهد ماند. انتخابات استانی که پس از ۱۰ سال تأخیر در ۱۸ دسامبر ۲۰۲۳ برگزار خواهد شد، انتظار نمی‌رود این انتخابات منجر به تغییرات قابل توجهی در توزیع کنونی قدرت در سطح ملی شود.

چشم‌انداز یمن در سال ۲۰۲۴ بد است. صرف‌نظر از توافق احتمالی، تحولات اخیر حاکی از آن است که قدرت حوثی‌ها در داخل یمن بیشتر خواهد شد. حملات آنها در دریای سرخ علیه اسرائیل ممکن است موجب تحریم‌ها و مداخله نظامی بین‌المللی شود؛ مسیر صلح در یمن بسیار طولانی و پر از مشکلات به نظر می‌رسد

با این حال، نتیجه این انتخابات شاخص مهمی درباره جایگاه احزاب سیاسی عراق در سطح محلی خواهد بود، بنابراین به تعیین شکل اتحادیه‌های سیاسی در آستانه انتخابات ملی ۲۰۲۵ کمک می‌کند. عراق قرار است در اول ژانویه سال ۲۰۲۴، در اقدامی هماهنگ با مقامات ایالات متحده، برداشت نقدی و تراکنش‌های دلاری را ممنوع کند. این آخرین فشار مقامات عراقی برای جلوگیری از استفاده از ذخایر ارزی این کشور در تراکنش‌های غیرقانونی مانند دور زدن تحریم‌های آمریکا توسط ایران یا انتقال دلار به سوریه و ایران است. به‌رغم تعهد دولت عراق به مبارزه سخت با فساد، کارنامه نخست‌وزیر این کشور در این زمینه در سال ۲۰۲۳ نامیدکننده بوده و احتمالاً در سال ۲۰۲۴ نیز به همین منوال خواهد ماند. انتظار می‌رود در اواخر سال ۲۰۲۴، فاز اول پروژه اتصال جریان برق که عراق را به شورای همکاری خلیج فارس متصل می‌کند، تکمیل شود. این خط انتقال ۵۰۰ مگاوات برق در سال به جنوب عراق ارسال خواهد کرد و به این ترتیب به رفع خاموشی‌های مزمن این کشور و کاهش وابستگی آن به منابع انرژی ایران کمک می‌کند. در نهایت، روابط بین بغداد و اربیل در سال ۲۰۲۴ مانند سال ۲۰۲۳ به همین شکل خواهد بود و معادله قدرت بین دو طرف همچنان به نفع مرکز متمایل خواهد شد. انتخابات پارلمانی کردستان که دوباره به تعویق افتاده، قرار است در فوریه سال ۲۰۲۴ برگزار شود. این انتخابات اختلافات سیاسی موجود بین دو حزب اصلی سیاسی کردی را عمیق‌تر کرده و باعث تضعیف بیشتر خودمختاری کردستان و افزایش تسلط اقتصادی و سیاسی قابل توجه بغداد در منطقه می‌شود.

چالش‌های مداوم ترکیه برای حاکمیت قانون و وضعیت اقتصادی دشوار

گونول تول / مدیر برنامه ترکیه

سال ۲۰۲۳ سال سختی برای ترکیه بود. زمین‌لرزه ویرانگری که در ماه فوریه این کشور را لرزاند ده‌ها هزار نفر را به کام مرگ فرو برد. تورم سالانه ۷۳/۵ درصد افزایش یافت که بالاترین نرخ در ۲۳ سال گذشته بود. افزایش قیمت مواد غذایی و حامل‌های انرژی زندگی را برای میلیون‌ها نفر در ترکیه چالش برانگیزتر کرد. حملات رجب

